

Sygn. akt VIII U 376/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 września 2014 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Janina Kościelniak
Protokolant:	Kamila Niemczyk

po rozpoznaniu w dniu 3 września 2014 r. w Gliwicach

sprawy J. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o prawo do emerytury

na skutek odwołania J. K.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 20 stycznia 2014 r. **nr** (...)

- zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje ubezpieczonemu prawo do emerytury począwszy od 5 stycznia 2014 r.,
- zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. na rzecz ubezpieczonego J. K. kwotę 120 zł (sto dwadzieścia złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

(-) SSO Janina Kościelniak

VIII U 376/14

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. zaskarżoną decyzją z dnia 20.01.2014 r., odmówił ubezpieczonemu J. K. przyznania prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym, w oparciu o przepisy ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity: z 2009 r., nr 153, poz. 1227 ze zm.), ponieważ do dnia 1.01.1999 r. odwołujący nie udowodnił wymaganego 15 -letniego okresu pracy w szczególnych warunkach, wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy.

Powyższą decyzję zakwestionował ubezpieczony żądając jej zmiany poprzez przyznanie mu prawa do żądanego świadczenia, a nadto o zasądzenie kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

Odpowiadając na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie. W uzasadnieniu ZUS wyjaśnił, że ubezpieczony wprawdzie ukończył 60 rok życia, wykazał 25-letni staż okresów składkowych i nieskładkowych, przy czym udowodnił jedynie 4 lata i 8 miesięcy pracy w warunkach szczególnych. Do stażu pracy wykonywanej w takim charakterze organ rentowy uwzględnił okresy: od 25.06.1972 r. do 3.05.1973 r. oraz od 10.04.1975 r. do 31.01.1979 r. Nie uznano natomiast okresu od 1.02.1979 r. do 31.12.1998 r., kiedy odwołujący był zatrudniony na stanowiskach: mistrza budowy, kierownika Grupy Montażu (...) oraz kierownika robót. ZUS wskazał, że w przedłożonym przez ubezpieczonego świadectwie pracy za w/w okres nie określono dokładnie kiedy skarżący był zatrudniony na poszczególnych stanowiskach. Zasadniczym powodem odmowy uwzględnienia okresu zatrudnienia od 1.02.1979 r. do 31.12.1998 r. przy obliczaniu stażu pracy wykonywanej w warunkach szczególnych było uznanie, że praca odwołującego na wymienionych stanowiskach wykracza poza stałe i bezpośrednie nadzorowanie pracowników z uwagi na kierowniczy charakter podejmowanych przez niego czynności, co zdaniem ZUS wiąże się z obowiązkami o charakterze administracyjnym.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Ubezpieczony urodził się w dniu (...)

Skarżący, na dzień 1 stycznia 1999 r., legitymuje się ponad 25-letnim stażem okresów składkowych i nieskładkowych.

Ubezpieczony nie jest członkiem OFE.

ZUS zaliczył do stażu pracy wykonywanej w warunkach szczególnych skarżącemu 4 lata i 8 miesięcy, co obejmuje okresy zatrudnienia w (...) S.A, tj. okresy: od 25.06.1972 r. do 3.05.1973 r. oraz od 10.04.1975 r. do 31.01.1979 r., na stanowisku elektromontera instalacji i urządzeń elektroenergetycznych.

Organ rentowy nie uwzględnił natomiast okresu zatrudnienia w w/w przedsiębiorstwie przypadającego od 1.02.1979 r. do 30.06.2003 r.

W okresie od **1.02.1979 r. do 30.06.2003 r.** ubezpieczony był zatrudniony w (...) S.A. w charakterze najpierw majstra, a następnie kierownika robót, przy czym zakres czynności obu stanowisk był tożsamy. Stanowisko kierownika robót zastąpiło stanowisko majstra. Przedmiotem działalności tego przedsiębiorstwa było zakładanie sieci energetycznych, tj. sieci niskiego napięcia i linii przesyłowych wysokiego napięcia. W ramach w/w zakładu pracy funkcjonowały oddziały, tzw. „odcinki” m.in. w B., T., T., S., przy czym główne biuro znajdowało się w G.. Ubezpieczony pracował w oddziale (odcinku) w B. w charakterze najpierw majstra, a następnie kierownika robót. W strukturze organizacyjnej skarżący podlegał bezpośrednio kierownikowi odcinka, który w przeciwieństwie do odwołującego wykonywał swoją pracę w biurze w związku z administracyjnym charakterem powierzonych mu czynności. Zadaniem ubezpieczonego było sprawowanie bezpośredniego dozoru technicznego nad elektromonterami pracującymi w terenie, tj. na budowie, którym na każdym odcinku przyporządkowany był jeden brygadzysta. Czynności dozoru polegały na co najmniej ośmiogodzinnym sprawowaniu pieczy nad pracownikami wykonującymi typowe czynności elektromonterskie pod kątem zgodności z dokumentacją techniczną, z wymogami przepisów bhp, na bieżąco dokonywano także korekt w tej dokumentacji służących zniwelowaniu rozbieżności zachodzących w „planach” oraz w terenie. W przeważającej większości wykonywanych robót konieczna była stała obecność ubezpieczonego podczas prac wykonywanych przez elektromonterów. Jako kierownik robót, skarżący był obowiązany w szczególności uzyskać stosowne zezwolenia na wyłączenie napięcia, miał obowiązek sprawdzić prawidłowość podłączeń oraz kontrolować elektromonterów również w trakcie wyłączenia napięcia. W/w czynności dozoru technicznego odwołujący wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Poza czynnościami dozoru odwołujący był obowiązany prowadzić listę obecności, spisywał też tzw. „dniówki”, co zajmowało nieznaczną część dnia roboczego. Tego rodzaju czynności ubezpieczony wykonywał w pakamerze, znajdującej się na terenie odcinka, która zasadniczo wykorzystywana była do rozczytywania dokumentacji w trakcie przerwy w związku z wyjaśnianiem bieżących problemów związanych z wykonaniem robót elektromonterskich..

Sąd ustalił stan faktyczny w oparciu o: akta organu rentowego, akta osobowe ubezpieczonego z (...) S.A., zeznania świadków w osobach A. Z., K. H., D. S. oraz wyjaśnienia ubezpieczonego.

Sąd uznał zebrany w sprawie materiał dowodowy za spójny i kompletny, a przez to mogący stanowić podstawę prawdziwych ustaleń w sprawie. W szczególności Sąd dał wiarę zeznaniom świadków w osobach A. Z., K. H., D. S., którzy pracowali z ubezpieczonym w tym samym okresie, co pozwala przyjąć, że posiadają oni dostateczną wiedzę w przedmiocie charakteru i zakresu wykonywanych przez skarżącego prac.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonego zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 184 ust. 1 i 2 w zw. z art. 32 ust. 1 i 2 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2004 r., nr 39, poz 353 ze zm.) prawo do emerytury ma ubezpieczony urodzony po dniu 31 grudnia 1948 r., który:

- ukończył 60 lat w przypadku mężczyzny,
- udokumentował do dnia 31.12.1998 r. 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych, w tym co najmniej 15 lat zatrudnienia przy pracach wymienionych w wykazie A rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 r., nr 8, poz.43 ze zm.),
- nie przystąpił do OFE albo złożył wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w OFE za pośrednictwem ZUS, na dochody budżetu państwa.

Z kolei zgodnie z treścią § 2 ust. 1 i 2 w/w rozporządzenia, okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w tym akcie prawnym są okresy, w których praca w szczególnych warunkach jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy. Okresy pracy, o których mowa w ust. 1, stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia, lub w świadectwie pracy.

Jedyną okolicznością sporną w niniejszej sprawie pozostawał fakt posiadania przez ubezpieczonego 15-letniego okresu pracy wykonywanej w warunkach szczególnych, przy spełnieniu pozostałych przesłanek warunkujących przyznanie świadczenia w obniżonym wieku emerytalnym w rozumieniu art. 184 ustawy o FUS, tj. ukończeniu 60 roku życia oraz legitymowaniu się 25-letnim stażem okresów składkowych i nieskładkowych.

W ocenie Sądu przeprowadzone postępowanie dowodowe wykazało, że ubezpieczony udowodnił wymagany 15 - letni staż pracy wykonywanej w warunkach szczególnych. W szczególności za zasadne uznano twierdzenia skarżącego, iż w okresie spornym, tj. **od 1.02.1979 r. do 30.06.2003 r. (1.01.1999 r.)** wykonywał on pracę w warunkach szczególnych.

Wykonywane przez ubezpieczonego prace są wymienione w wykazie A stanowiącym załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, zawierającym wykaz prac w szczególnych warunkach, których wykonywanie uprawnia do niższego wieku emerytalnego.

W wykazie A, dziale XIV, poz. 24 powoływanego rozporządzenia wymieniono prace związane z kontrolą międzyoperacyjną, kontrolą jakości produkcji i usług oraz dozorem inżynieryjno - technicznym na oddziałach i wydziałach, w których jako podstawowe wykonywane są prace wymienione w wykazie. Natomiast w tym samym wykazie, dziale II, pod poz. 1 umieszczono prace przy wytwarzaniu i przesyłaniu energii elektrycznej i ciepłej oraz przy montażu, remoncie i eksploatacji urządzeń elektroenergetycznych i ciepłych. Z kolei w Zarządzeniu Ministra

Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych z 1.08.1983 r. (Dz. Urz. MB z 1983 r., nr 3, poz. 6), w wykazie A, dziale II, poz. 1, pkt 4 wymieniono stanowisko elektromontera instalacji i urządzeń elektroenergetycznych.

Jak wynika z zebranego w sprawie materiału dowodowego ubezpieczony w okresie spornym wykonywał w pełnym wymiarze czasu czynności bezpośredniego dozoru nad elektromonterami, a zatem pracownikami zatrudnionymi na stanowiskach, których charakter prac odpowiada pracom wymienionym w Rozporządzeniu Rady Ministrów z 1983 r. Powyższe pozwala przyjąć, że ubezpieczony w okresie od 1.02.1979 r. do 1.01.1999 r. wykonywał prace związane z kontrolą międzyoperacyjną, kontrolą jakości produkcji i usług oraz dozorem inżynieryjno - technicznym na oddziałach i wydziałach, w których jako podstawowe wykonywane są prace wymienione w wykazie.

Bez znaczenia pozostaje przy tym okoliczność, że w świadectwie pracy ubezpieczonego nie zaznaczono jakie stanowiska zajmował w poszczególnych okresach, jak również nazwy stanowisk sugerujące administracyjny charakter związanych z nimi prac. W postępowaniu odwoławczym przed Sądem, nie obowiązują ograniczenia dowodowe jakie występują w postępowaniu o świadczenia emerytalno-rentowe przed organem rentowym, a Sąd może ustalić okoliczności mające wpływ na prawo do świadczeń lub ich wysokość jak: okresy zatrudnienia, w tym wykonywanie pracy w warunkach szczególnych, za pomocą wszelkich środków dowodowych, przewidzianych w kodeksie postępowania cywilnego (por. uchwała Sądu Najwyższego z 10 marca 1984r. III UZP 6/84, uchwała Sądu Najwyższego z 21 września 1984r. III UZP 48/84, wyrok Sądu Najwyższego z 7 grudnia 2006r., I UK 179/06, LEX nr 342283). W toku przeprowadzonego postępowania dowodowego Sąd ustalił na podstawie wiarygodnych zeznań świadków, że zakres obowiązków powierzonych majstrowi/kierownikowi robót wymagał stałej obecności na budowie, co wyklucza przypisywanie w/w stanowiskom wykonywania zadań stricte biurowych. Wprawdzie skarżący prowadził listy obecności oraz spisywał tzw. "dniówki", przy czym zajmowało to nieznaczną część dnia roboczego odwołującego. W tym miejscu wskazać należy, że Sąd w pełni podzielił treść uzasadnienia wyroku Sądu Najwyższego z dnia 30.01.2008 r., wydanego w sprawie o sygnaturze akt IUK 195/07 z którego wynika, że w sytuacji, gdy ubezpieczony wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy czynności przyporządkowane stanowisku wymienionemu w wykazie A Rozporządzenia Rady Ministrów z 1983 r., nie zachodzi potrzeba ścisłego ustalania ile czasu poświęcał na wykonywanie innych, w tym administracyjnych czynności, tj. sporządzanie planów, dokumentacji i innych czynności związanych z należytyym sprawowaniem dozoru technicznego.

Reasumując, Sąd uznał, że skarżący udowodnił, że w okresie spornym, tj. od 1.02.1979 r. do 30.06.2003 r. wykonywał pracę w warunkach szczególnych, a w konsekwencji wykazał 15-letni okres takiej pracy. W związku z tym, że spełnienie pozostałych przesłanek nie było sporne, zasadnym jest stwierdzenie, że ubezpieczony spełnił wszystkie warunki od których uzależnione jest przyznanie emerytury na podstawie art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

W tym stanie rzeczy Sąd, na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c., zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznał ubezpieczonemu prawo do emerytury poczynając od dnia 5.01.2014 r., orzekając jak w punkcie pierwszym wyroku, natomiast w punkcie drugim wyroku rozstrzygnął w przedmiocie kosztów zastępstwa procesowego.

SSO Janina Kościelniak